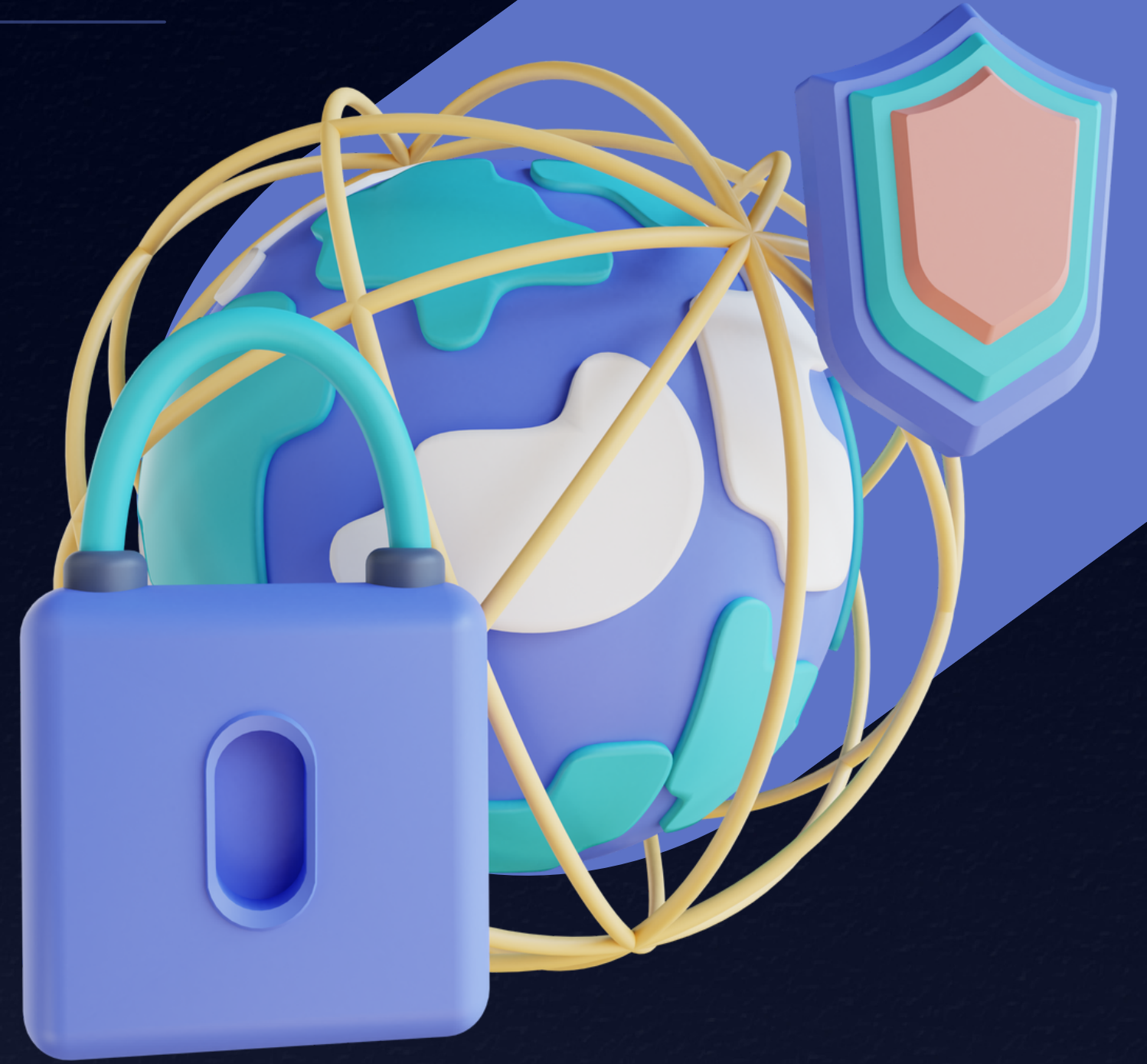

Öğrenci Taşıma Hizmetlerinde Yaşanan Güvenlik Sorunları

FKAL REHBERLİK

Öğrenci Taşıma Hizmetlerinde Yaşanan Güvenlik Sorunları

Öğrencilerin kendilerini mutlu huzurlu ve psikolojik açıdan rahat hissetmeleri, güvenliklerinin çok yönlü bir şekilde tesis edilmesine bağlıdır.

Öğrencilerin okula gelip giderken kendini güvende hissetmesi, okulun doğasının bir gereğidir.

Güvenli Okulun Nitelikleri

Öğrenciler, öğretmenler, diğer personeller ve hatta belki de öğrencilerin aileleri üzerinde etkide bulunabilecek güvenli okulun nitelikleri şunlardır (Işık, 2004):

- Öğretmenlerin fiziksel şiddetine maruz kalma konusunda güvenlik,
- Akranlardan gelecek tehdit ve şiddete karşı güvenlik,
- Duygusal ve psikolojik güvenlik,
- Cinsel ve fiziksel istismara karşı güvenlik,
- Siyasî görüş, mezhepsel ve etnik farklılık gibi konulardaki güvenlik
- Hijyen, temizlik ve sağlığa ilişkin güvenlik,
- Doğal afetlere karşı güvenlik.

Öğrenci Taşıma Hizmetlerinde Yaşanan Güvenlik Sorunları

Okul servis araçlarının içerisinde meydana gelebilecek istenmeyen durumlar, okul servis aracının öğrencileri evden alırken, öğrencileri servisten indirirken yaşanabilecek olumsuz durumlar, okul servis aracının karışabileceği kazalar, paydaşlar arasında oluşması gereken eşgüdüm ile önlenebilecektir.

Son zamanlarda okul servis araçlarıyla ilgili yaşanan olaylar ve bazı servis şoförlerinin istenilen niteliklerden uzak olması, problemlerin sadece görünen kısımlarıdır.

Servis Araçları Kaynaklı Güvenlik Problemleri

Okul servis araçlarında dikkate alınması gereken önemli bir nokta araçlarda emniyet kemerinin çalışır durumda olmasıdır. Yapılan çalışmalar, araç içinde çocukların yaşlarına uygun koruma sistemlerinin kullanılması ciddi yaralanma ve ölümleri engellediğini göstermektedir. Türkiye geneli yapılan kaza istatistikleri, emniyet kemeri takmanın, otomobildeki yaşam kurtaran araçların en önemlisi olduğunu ortaya koymaktadır. 48 km hızla gitmekte olan bir aracın içinde korumasız oturan bir öğrenci, kaza esnasında arkadan çarpma durumunda, üç ton kuvvete varan hızla öne doğru fırlar ki bu, bir apartmanın üçüncü katından düşme sonucu oluşan darbeye eşdeğer bir yaralanmaya neden olur. Denetlenmeler yapılmasına rağmen öğrencilerin yaşı arttıkça, emniyet kemeri kullanılma yüzdesinin azalması da manidardır (Kuğuoğlu, Ergün ve Aslan, 2006).

Okul servis araçlarıyla karşılaşılan önemli problemlerden biri de kapasitenin üzerinde öğrencilerin alınmasıdır. Koltuk sayısından fazla öğrencinin servise alınması birçok açıdan uygun ve makul değildir. Bu durum servis içerisinde kalabalık olmasına, sınırlı alanlar ve denetim yetersizliğinden dolayı bir yandan kötü davranışlar için ortam sağlanmasına neden olur. Diğer yandan ise okul servis aracının içerisinde çok gürültülü olmasına da neden olmaktadır (Crable, 2016).

Servis Güzergâhları Kaynaklı Güvenlik Problemleri

Güzergâhla ilgili önemli bir problem öğrenci taşıma hizmetlerinde kullanılan eski araçların yollarda arıza vermek suretiyle trafiği aksatmalarıdır. Araştırmalar gösteriyor ki, yaşanan kazaların büyük kısmı yol üzerinde arıza nedeni ile durmakta olan aracın sebep olduğudur.

Okul yöneticilerinin en önemli görevleri arasında görülebilecek konulardan biri de güvenli bir okul ortamı meydana getirebilmektir. Güvenli bir okul, içiyle, dışıyla, yoluyla istenmeyen davranışlardan arınık olduğu bir iklim sunabilen bir okuldur. Son yıllarda toplumun genelinde şiddetin artması ile ilgili medyadaki haberler, ne yazık ki okulları kapsamaya başlamıştır. Toplumda meydana gelen olumsuz olaylar, okulda da görülebilmektedir.

Okul güvenliği arka planda kalmayacak derecede önemli bir konudur. Başta eğitim yöneticileri olmak üzere, tüm paydaşların bu önem etrafında koordinasyon içerisinde hareket etmeleri gerekmektedir. Öğretim ortamlarımıza okul güvenliği imajıyla bakıldığında, öncelikli olarak korunmaya muhtaç olanlar öğrenciler olmakla birlikte, yaşanan olaylar yöneticilerin, öğretmenlerin ve diğer paydaşların da yeterince güvende olmadıklarını göstermektedir (Dönmez, 2001).

Servis Şoförleri Kaynaklı Problemler

Nitelikli okul servis şoförlerin seçimi son derece önemli bir konudur. Bu konuda hata yapıldığı takdirde "sürücülerin öğrencilere verebilecekleri muhtemel zararları nasıl önleyebiliriz?" sorusuna yanıt aranması gerekecektir.

Niteliksiz şoförlerin öğrenciler açısından risk oluşturabileceği tehlikesi göz ardı edilmemelidir.

Bu nedenle okul servis şoförlerinin özellikleri genel olarak aşağıda belirtilen şekilde olmalıdır (Kopuz, 2017):

- Güvenilir, güzel ahlaklı, çocukların yanında kötü söz ve davranışlarda bulunmayan bir karakterde olmalı,
- Okul servis aracını güvenli bir şekilde sürmeyi engelleyebilecek psikolojik veya sinirsel bir hastalığı olmamalı,
- Sabırlı, soğuk kanlı olmalı,
- Herhangi bir stres anında paniğe kapılmayan duygusal kararlılığı olmalı,
- Sabıkası olmamalı
- Ayrıca servis şoförü adayının daha önce trafik cezası alıp almadığı, kaza yapıp yapmadığı da araştırılmalıdır.

Servis Şoförleri Kaynaklı Problemler

Yurtdışında yer alan bir eğitim dairesinde, okul servis Şoförlerinin niteliklerinden hareketle, servis Şoförlerinin işe alım koşullarında bazı kriterler belirtmiştir (Sims, 2014):

- Őoförler yılda en az bir defa sağlık muayenesinden geçmeliler.
- Ticari araç sürücü belgeleri olmaları gerekir.
- İyi bir ahlaka sahip olmaları gerekir.
- Görünüşleri ve giyimleri bakımlı, düzgün olmalı.
- Ebeveynlere ve çocuklara kibar davranmaları gerekir.
- Öğretmenler ve okul yetkilileriyle iletişim ve iş birliği içinde olmaları gerekmektedir.

Okul Servis Araçlarında Saldırganlık ve Zorbalık

Bireyin psikolojik veya bedensel açıdan zarar görmesine sebep olan eylemlerin tümü, maddi ve manevi açıdan tahribatlar doğurmaktadır. Bu yüzden tehlikeli reaksiyonlar gösteren öğrencilerin okul ortamlarında tanınması ve bu kişilere yardımcı olma yollarının araştırılarak saptanması önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, okul servislerinin kapasitesinin üstünde öğrenci alımı, davranış bozukluğuna sahip olan öğrencilerin varlığı, rehber personel eksikliği, okul yönetimi ve şoför arasındaki iletişim kopukluğu gibi faktörler, çocukların daha saldırgan şekilde davranmalarına neden olmaktadır. Okul çalışanları ve yöneticilerinin, okul servisindeki saldırganlık eylemlerine karşı, servis şoförleri ile daha etkili iletişim kurmaları gerekmektedir. Ayrıca okuldaki tüm paydaşlar, okul servisinde yaşanan saldırgan davranışlar bir sorun haline geldiğinde, olaylara müdahale etmek için öğrenci ve ailelerle birlikte çalışıp, devamlı iletişim halinde olmalıdır.

Teşekkürler!

FKAL REHBERLİK

